

«Ο ΣΦΕΕ έχει όραμα και σχέδιο για το μέλλον του φαρμακευτικού κλάδου»

Πώς κρίνετε την κατάσταση στο πεδίο της οικονομίας; Αναμφίβολα υπάρχει πρόοδος σε μακροοικονομικό επίπεδο, αφού η αστάθεια και η αβεβαιότητα έχουν ουσιαστικά αντιμετωπιστεί. Η ευρωζώνη έχει βρει μια ισορροπία και κανείς δεν αμφισβητεί τη συμμετοχή της Ελλάδας στο ευρώ. Φυσικά, υπάρχουν πολλά για να γίνουν για να ολοκληρωθεί η αντιμετώπιση της ελληνικής κρίσης στην πραγματική οικονομία. Οι οριστικές αποφάσεις για το χρέος θα απελευθερώσουν δυνάμεις για την ανάπτυξη και θα ενισχύσουν τη χρηματοδότηση της οικονομίας, αφού θα συμβάλουν στην περαιτέρω αύξηση της εμπιστοσύνης του τραπεζικού συστήματος. Παράλληλα, πρέπει να διορθωθούν πολλές αδικίες και λανθασμένες επιλογές, ιδίως στη φορολογία, η οποία είναι υπερβολικά υψηλή και αποτρεπτική για επενδύσεις. Ωστόσο, η εξασφάλιση πρωτογενούς πλεονάσματος ήταν μια στρατηγική επιλογή, που αποδείχθηκε κομβική για τη σταθεροποίηση της χώρας σ' αυτή τη φάση.

Πιστεύετε ότι η κρίση βρίσκεται στο παρελθόν;

Πιστεύω ότι τα χειρότερα είναι πίσω μας, αλλά ταυτόχρονα πρέπει να πολλαπλασιάσουμε τις προσπάθειές μας και να μην εφησυχάσουμε προκειμένου να επιταχύνουμε τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Η χώρα μας πρέπει να επιταχύνει την ουσιαστική μετάλλαξη της δομής της οικονομίας, αλλά και να προχωρήσει σε επανεξέταση αποφάσεων που δεν ήταν σωστές και λειτουργικές, όπως για παράδειγμα η υποχρηματοδότηση της Υγείας, η υπερβολική μείωση του φαρμακευτικού προϋπολογισμού και άλλα. Το κοινωνικό κράτος και το κράτος πρόνοιας στις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες βρίσκεται στην καρδιά της νέας οικονομίας και αντιπροσωπεύει μεγάλο ποσοστό του εθνικού εισοδήματος. Δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως «χρόνη δαπάνη», αλλά ως πηγή ανάπτυξης που προσφέρει εργασία σε δεκάδες χιλιάδες επιστήμονες, ενώ ταυτόχρονα εξασφαλίζει τα μέλη της για την ευζωία και την ευημερία εκατομμυρίων πολιτών. Οι δαπάνες για το κοινωνικό κράτος και το κράτος πρόνοιας είναι επενδύσεις με πολλαπλάσια απόδοση. Στο πλαίσιο αυτό, όταν η φαρμακευτική δαπάνη μειώνεται κάτω από το «οριακό σημείο» των 2,2 δισ. ευρώ προκαλούνται κάθε είδους παρενέργειες στη δημόσια υγεία μέσα από την υπονόμηση της άμεσης πρόσβασης των ασθενών στα φάρμακα και στις θεραπείες. Αυτό είναι μια ανωμαλία που πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα.

Συμφωνείτε με την αύξηση του ποσοστού των γενεοσήμων στη συνοδική συνταγογράφηση, όπως υποστηρίζουν η κυβέρνηση και η τρόικα;

Ασφαλώς συμφωνούμε με μία προβλεπόμενη ποσοστιαία συμβολή στην εξο-

κονόμηση δαπανών, στην ενδυνάμωση της ελληνικής βιομηχανίας και στην άμεση αποζημίωση από τα Ταμεία των νέων και καινοτόμων φαρμάκων. Ωστόσο, δεν μπορούμε να είμαστε «δούλοι των αριθμών». Πρέπει να έχουμε επαφή με την πραγματικότητα. Η αύξηση της συμμετοχής των γενεοσήμων στη συνταγογράφηση μπορεί να μεγαλώσει από το 28% που είναι σήμερα προς το 35%-40% στο τέλος του 2015. Δεν μπορεί όμως, να φτάσει το 60%. Οφείλουμε να είμαστε ρεαλιστές. Η μεταβολή δεν μπορεί παρά να γίνεται σταδιακά και πάντοτε τρωμένων των αναλογιών και των ειδικών συνθηκών που επικρατούν στην αγορά.

Εχετε πει «κάποιος πρέπει να πει όχι στην τρόικα». Πιστεύετε ότι δεν έχουμε πει αρκετά «όχι»;
Η τρόικα επιβλέπει την εφαρμογή ενός προγράμματος σταθεροποίησης του Μνημονίου, το οποίο περιέχει σημαντικές και χρήσιμες μεταρρυθμίσεις. Περιλαμβάνει όμως, και λάθη και ακρότητες, οι οποίες δεν μπορεί να γίνονται αποδεκτές. Η ταύτιση της τρόικας ως Αγία Τριάδα των μεταρρυθμίσεων και των Ελλήνων, που πρέπει να τιμωρούνται για την αντίστασή τους κατά των μεταρρυθμίσεων, είναι ατυχής. Η σχέση πρέπει να είναι ισοτιμία, σχέση συνεργασίας και εποικοδομητικού διαλόγου και όχι μια προσπάθεια επιβολής εκβιαστικών λύσεων από διεθνείς τεχνοκράτες, που μπορεί να αγνοούν σε βάθος τα προβλήματα και τις τοπικές ιδιαιτερότητες.

Ποια είναι η συμβολή της φαρμακοβιομηχανίας στο αναπτυξιακό μέλλον του τόπου;
Εχουμε στα χέρια μας μια πρωτοποριακή έρευνα του ΙΟΒΕ, η οποία προσδιορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις για να χτίσουμε ένα

φιλόδοξο μέλλον για τη φαρμακοβιομηχανία στη χώρα. Ας δούμε όμως, πρώτα ποια είναι η συμβολή του κλάδου σήμερα, μια συμβολή που τον τοποθετεί σε θέση κυρίαρχη σε όρους παραγωγής, έρευνας και ανάπτυξης και υπηρεσιών. Η άμεση επίδραση από την παραγωγή και την εμπορία φαρμακευτικών προϊόντων στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα, σύμφωνα με έρευνα του ΙΟΒΕ, ήταν 1,52 δισ. ευρώ το 2010. Η επίδραση στους κλάδους των προμηθευτών από τη δραστηριότητα στον φαρμακευτικό κλάδο ισούται με 2,18 δισ. και στη συνέχεια το αποτέλεσμα της αύξησης της κατανάλωσης οδηγεί σε επίδραση ύψους 3,85 δισ. ευρώ στους υπόλοιπους κλάδους. Μιλάμε, λοιπόν, για ένα άθροισμα 7,55 δισ. ευρώ συνοδική επίδραση, δηλαδή κοντά στο 3,5% του ΑΕΠ. Και οφείλουμε να τονίσουμε ότι το φάρμακο συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης. Παράλληλα, οι φαρμακευτικές εταιρίες επενδύουν στην κατάρτιση και στην εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού και ασφαλώς και στην τεχνολογία. Όπως αντιλαμβάνεστε, η συμβολή του κλάδου στην εθνική οικονομία είναι μεγάλη, ενώ η δυναμική του είναι αναμφισβήτητη. Υπάρχουν, όμως, προϋποθέσεις που πρέπει να τηρηθούν.

Ποιες είναι αυτές οι προϋποθέσεις;
Πρώτα και κύρια, πρέπει να εμβεδωθεί μια κουλτούρα στενής συνεργασίας της Πολιτείας με τις φαρμακευτικές επιχειρήσεις. Από εκεί και πέρα, τρεις είναι οι βασικές κατευθύνσεις, όπως αναδεικνύονται από την έρευνα του ΙΟΒΕ: Πρώτον: Οι δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη θα πρέπει να υπερβούν το 10% του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων του

κλάδου ώστε να επιτευχθεί ο στόχος της «Ευρώπης 2020» (για 1,5% του ΑΕΠ έρευνα και ανάπτυξη). Δεύτερον: Να αναδειχθεί η Ελλάδα σε κέντρο διεξαγωγής κλινικών μελετών (να αυξηθούν οι δαπάνες για κλινικές μελέτες από τα 84.000.000 κατ' έτος, που ήταν το 2012, δηλαδή το 22% των συνοδικών δαπανών για έρευνα, στα 400.000.000 ευρώ. Τρίτον: Τα ακαδημαϊκά ερευνητικά κέντρα θα πρέπει να δικτυωθούν με τη βιομηχανία και να προχωρήσουμε στη δημιουργία ομάδων ερευνητών με υψηλή κατάρτιση. Παράλληλα, ανάμεσα στους στόχους μας συγκαταλέγονται: Ο διηλεκτισμός των επενδύσεων στις παραγωγικές μονάδες στην Ελλάδα. Η αύξηση των εξαγωγών κατά 50%. Ο διηλεκτισμός των απασχολούμενων στη φαρμακευτική βιομηχανία. Η εξασφάλιση άμεσης πρόσβασης των ασθενών σε καινοτόμες θεραπείες.

Υπάρχει κάποιο σχέδιο για να επιτευχθούν τα παραπάνω;
Ο ΣΦΕΕ εκπόνησε ένα στρατηγικό σχέδιο για την επίτευξη όλων των παραπάνω. Καταρχάς μπορεί να δοθεί έμφαση σε τρία διακριτά έργα - projects: Στις κλινικές μελέτες, στα αναπτυξιακά κέντρα και στην αναβάθμιση του ΕΟΦ. Η πρόταση του ΣΦΕΕ είναι σαφής, καθώς πρέπει: Πρώτον, να δημιουργηθεί μία ευέλικτη ομάδα που να απαρτίζεται από εκπροσώπους του υπουργείου Υγείας, του υπουργείου Ανάπτυξης, του ΣΦΕΕ καθώς και με συμμετοχή εξωτερικών εμπειρογνομόνων και της «Task Force». Δεύτερον, να διαμορφωθεί ένα action plan όπου θα αποτυπωθούν όλα τα βήματα και θα καταγραφεί το χρονοδιάγραμμα ενεργειών ανά έργο. Και, τρίτον, να υλοποιηθεί το απαραίτητο monitoring, δηλαδή η αναφορά προόδου εργασιών από συ-

νταριστή ομάδα ανά δίμηνο. Και όλα αυτά γιατί είναι κρίσιμο να αποφύγουμε αυτήν τη φορά να μείνουμε στα λόγια, αλλά να περάσουμε στην πράξη. Στο πλαίσιο αυτό, ιδίως στο πεδίο των αναπτυξιακών κινήτρων, υποστηρίζουμε μια σειρά από φορολογικές μεταβολές: 1) Την τροποποίηση φορολογικών κανονισμών ώστε να περιλαμβάνουν επενδύσεις σε άυλα στοιχεία και αποφορολόγηση από έσοδα από την καινοτομία. 2) Την επανεξέταση του πλαισίου φοροελαφρύνσεων για δαπάνες E & A και τεχνολογικής καινοτομίας. 3) Την εφαρμογή μειωμένου φορολογικού συντελεστή στα κέρδη από την εκμετάλλευση πατεντών και συγκεκριμένων καινοτομιών και απαλλογία των royalties από παρακράτηση φόρου. 4) Και ασφαλώς την τροποποίηση του αναπτυξιακού νόμου ώστε να παρέχεται μεγαλύτερο ποσοστό επιδότησης μεταποιητικών επιχειρήσεων σε περιφέρειες με υψηλή βιομηχανική συγκέντρωση, όπως είναι η Αττική. Είναι σημαντικό εδώ να προσθέσουμε ότι θα πρέπει να ενταχθούν οι δαπάνες για επένδυση στην έρευνα και στην καινοτομία στο πλαίσιο καθεστώτος ενίσχυσης για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία και όχι απλά στον Γενικό Απαλλοττωτικό Κανονισμό. Εννοείται ότι αυτό προϋποθέτει αίτημα του υπουργείου Ανάπτυξης στην Ε.Ε. για την έγκριση ειδικού καθεστώτος μέσω του Κανονισμού για Έρευνα και Καινοτομία. Εχουμε, λοιπόν, ένα ρεαλιστικό και ταυτόχρονα οραματικό σχέδιο για την ανάπτυξη. Δεν μένει παρά να το υλοποιήσουμε. Η Ελλάδα του 2020 χτίζεται από σήμερα και χτίζεται με πρόγραμμα, σχέδιο και πολλή δουλειά.